

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/1101/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314204460
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4314204460.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Borisa Minksa, v právnej veci žalobcu: E. C., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XX, Q., proti žalovaným: 1/ K. J., nar. XX.X.XXXX, bytom C. X, Q., zastúpená: JUDr. Juraj Hladký, advokát so sídlom Bratislava, Zadunajská cesta 3 a 2/ S. O., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XX/XX, T. - Q., o zaplatenie 781,31 eura, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 15. septembra 2015, č. k. 9C/206/2014-100, v spojení s uznesením zo dňa 20. októbra 2015, č. k. 9C/206/2014-108, takto

rozhodol:

Odvolací súd nepripúšťa zmenu žaloby.

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej p o t v r d z u j e .

V časti výroku o povinnosti žalobkyne nahradiť žalovanej v 1/ rade trovy právneho zastúpenia v sume 627,13 eura, rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V časti výroku o nepriznaní náhrady trov konania žalovanému v 2/ rade napadnutý rozsudok p o t v r d z u j e .

Žalovaný v 2/ rade nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.1. Okresný súd Levice (ako súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 OSP zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej len „OSP“ a od 1.7.2016 ako súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 15. septembra 2015, č. k. 9C/206/2014-100 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) návrh (ďalej len „žaloba“ v zmysle § 131 CSP) zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľka (ďalej len „žalobca“ v zmysle § 60 CSP) je povinná nahradiť odporkyni v 1. rade (ďalej len „žalovanej v 1. rade“ v zmysle § 60 CSP) trovy právneho zastúpenia v sume 627,13 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu. Odporcovi v 2. rade (ďalej len „žalovanému v 2. rade v zmysle § 60 CP) nepriznal náhradu trov konania.

1.2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil podľa ustanovení § 511 ods. 1, 3, § 470 ods. 2 a § 484 Občianskeho zákonníka a rozhodnutie o trovách konania odôvodnil podľa ust. § 142 ods. 1 CSP.

2.1. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd uložil žalovaným povinnosť zaplatiť jej spoločne a nerozdielne sumu 738,31 €. Uviedla, že uznesením Okresného súdu Levice pod č. k. 7C/119/2010-216 zo dňa 21.8.2013, ktoré bolo potvrdené uznesením

Krajského súdu v Nitre pod č. k. 8Co/358/2013-241 zo dňa 29.11.2013, bola žalobkyňa a žalovaní v 1. a 2. rade zaviazaní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi trovy konania. V záujme splnenia tohto záväzku vyzvala žalovaných listom zo dňa 31.1.2014, aby sa do 5 dní od prevzatia listu vyjadrili, ako záväzok splnia. Žalovaní na list neodpovedali a už 12.2.2014 žalobkyňa obdržala od X.. W. J. list na splnenie záväzku z uvedeného uznesenia v plnej výške 1.171,97 €. Túto povinnosť žalobkyňa splnila, súdne trovy v sume 1.072,47 € vyplatila na účet X.. J. dňa 14.2.2014 a súdny poplatok 99,50 € dňa 21.2.2014. Žalovaní neuhradili žiadnu sumu, napriek tomu, že boli zaviazaní spoločne a nerozdielne.

2.2. Žalobkyňa na pojednávaní zotrvala na svojom písomnom návrhu a vypovedala v súlade s ním. Doplnila, že žalovaná suma predstavuje 2/3-iny výšky trov pôvodného konania, ktoré boli 1.171,50 € a žiada, aby na ich úhradu zaviazal súd žalovaných spoločne a nerozdielne, lebo tak boli zaviazaní v uznesení o náhrade trov konania a potvrdil to aj krajský súd.

3. Dňa 28.5.2014 súd vydal platobný rozkaz, ktorým uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne sumu 781,31 € a nahradiť trovy konania, a to do 15 dní od doručenia platobného rozkazu. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný v 2. rade v zákonnej lehote odôvodnený odpor, v ktorom uviedol, že platobný rozkaz je nedôvodný, nakoľko nie je dedičom po pánovi I., nie je ani jeho synom a v pôvodnom súdnom spore nemal byť ani pasívne legitimovaný.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie a na základe vykonaného dokazovania zistil, že na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 7C/119/2010 prebiehalo konanie o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy o prevode nehnuteľnosti začaté na návrh navrhovateľa X.. W. J. proti odporcovi S. I. (ďalej len „pôvodné konanie“). Rozsudkom zo dňa 13.2.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť vo veci dňa 5.3.2013, súd podanému návrhu v celom rozsahu vyhovel. Uznesením č.k. 7C/119/2010-216 zo dňa 21.8.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č.k. 8Co/358/2013-241 zo dňa 27.1.2014, súd uložil odporcom v 1. až 3. rade, ako právnym nástupcom S. I., ktorý v priebehu konania zomrel, (t. j. žalobkyni a žalovaným v 1. a 2. rade v tomto konaní) povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania za súdny poplatok 99,50 € a trovy právneho zastúpenia 1.072,47 € spoločne a nerozdielne do troch dní od právoplatnosti. Na náhradu trov konania súd zaviazal všetkých žalovaných spoločne a nerozdielne, nakoľko žalovaní tvorili nerozlučné spoločenstvo a vzťahovali sa na nich spoločné a práva a povinnosti. Účastníci tohto konania sa do procesného postavenia odporcov v pôvodnom konaní dostali po smrti odporcu pôvodného konania S. I., ktorý bol ich otcom, ako jeho právni nástupcovia. S. I. zomrel dňa X.X.XXXX a jeho manželka K. I. zomrela dňa XX.X.XXXX. Dedičmi po poručiteľoch boli odporcovia v 1. až 3. rade a v dôsledku univerzálnej sukcesie sa stali účastníkmi konania na strane pasívne legitimovaného účastníka. Súd pokračoval v konaní s nimi napriek tomu, dedičské konania po poručiteľoch neboli právoplatne skončené.

5.1. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že uznesením č. k. 7C/119/2010-216 zo dňa 21.8.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/358/2013-241 dňa 27.1.2014, boli účastníci tohto konania ako odporcovia zaviazaní spoločne a nerozdielne nahradiť navrhovateľovi trovy konania v celkovej výške 1.171,50 €. Išlo o solidárny záväzok.

5.2. Podstata pasívnej solidarity spočíva v tom, že viac dlžníkov má splniť dlh tomu istému veriteľovi, veriteľ je oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich bez ohľadu na ich vnútorný podiel na dlhu. Všetci dlžníci sú tak povinní poskytnúť mu jedno a to isté plnenie a veriteľ ho môže vyžadovať od ktoréhokoľvek z nich až do prevzatia celého plnenia.

5.3. Ak celý dlh splní jeden zo spoludlžníkov (ako je tomu v tomto prípade), povinnosť ostatných zanikne. Pri pasívnej solidarite sa teda vychádza zo zásady, že každý z dlžníkov je zaviazaný za celý dlh, pričom ak veriteľovi poskytne celé plnenie jeden zo solidárnych dlžníkov, solidárny záväzok zaniká. Dlžník, ktorý bol veriteľom vyzvaný na splnenie celého dlhu, sa nemôže brániť námietkou, že aby veriteľ vymáhal od každého len pomernú časť a nemôže svoje plnenie obmedziť len na svoj dlh. Preto aj povinnosť spoludlžníkov k celému dlhu nezaniká, ak len jeden z nich splnil svoj podiel. K zániku dlhu môže dôjsť len vtedy, ak jeden zo spoludlžníkov splnil celý dlh.

5.4. Dlžník, ktorý takto celý dlh splnil, má voči ostatným spoludlžníkom právo následného rozvrhového regresu. Toto právo však má iba v tom prípade, ak splnil viac, než predstavuje jeho podiel na celom

dlhu. Rozsah rozvrhového regresu dlžníka, ktorý splnil celý dlh, je voči ostatným spoludlžníkom daný ich podielmi na celom dlhu.

6. Žalobkyňa splnila celý dlh, na ktorý boli účastníci solidárne zaviazaní ako odporcovia v pôvodnom konaní. Žalovaná suma predstavuje 2/3-iny z trov pôvodného konania, pričom žalobkyňa žiada, aby žalovaní boli zviazaní na úhradu žalovanej sumy spoločne a nerozdielne. Súd však zastáva názor, že v rámci regresu musí byť podiel každého zo žalovaných určený samostatne, a teda žalobkyňa mala žiadať od každého zo žalovaných konkrétnu výšku sumy, ktorú jej má každý z nich uhradiť, čo však v žalobe ani v ďalšom priebehu konania neučinila.

7. Ak žalobkyňa požaduje v žalobe, aby platobná povinnosť dvoch žalovaných im bola uložená spoločne a nerozdielne, nemôže sa súd svojim rozhodnutím od návrhu a bez ďalšieho postupu v súčinnosti s žalobkyňou uložiť žalovaným, aby zaplatili žalobkyňi požadovanú sumu bez uvedenia ich podielu na celkovej platobnej povinnosti, ale ani s uvedením týchto podielov (Rc 2/1993). Vzhľadom na uvedené súd podanú žalobu zamietol.

8. Ďalej súd prvej inštancie poukázal na to, že ak by aj súd vychádzal pri svojom rozhodnutí z toho, že pôvodný solidárny záväzok mal byť záväzkom S. I., a teda jeho dlhom (ako to uvádzal právny zástupca žalovanej), a teda zodpovední by mali byť dedičia podľa pomeru toho, čo nadobudli z dedičstva k celému dedičstvu, musel by súd žalobu rovnako zamietnuť, pretože žalovaný v 2. rade po poručiteľovi S. I. nededil žiadny majetok, a keďže žalobkyňa žiada zviazať žalovaných solidárne, musí byť žaloba zamietnutá voči oboj žalovaným. K spomínanej zaopatrovacej zmluve súd poznamenal, že ju považuje za odplatný právny úkon, nakoľko pre opatrovateľov z nej vyplývajú určité povinnosti (ako to vyslovil aj NS SR v rozsudku sp. zn. 8Sžo/108/2009 zo dňa 12.1.2010). Ak je však žalovaná toho názoru, že je to úkon bezodplatný a ide v podstate o darovanie, započítanie daru mohla žiadať v dedičskom konaní po rodičoch.

9.1. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a vzhľadom na skutočnosť, že žalovaní mali v konaní plný úspech, majú právo na náhradu trov konania. Keďže žalovaná v 1. rade si náhradu trov konania včas uplatnila, súd jej ich priznal. Trovy konania žalovanej pozostávali z trov právneho zastúpenia. Pri vyčíslení trov právneho zastúpenia vychádzal súd z vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, a to za 4 úkony právnej služby podľa § 10 ods. 1 a § 13a ods. 1 písm. a), c), d) cit. vyhlášky po 51,45 eura z tarifnej hodnoty 781,31 eur (prevzatie a príprava 15.6.2015, pojednávanie 15.6.2015, písomné podanie na súd 11.8.2015, pojednávanie 24.9.2015) + 4 x 8,39 eura režijný paušál podľa § 16 ods. 3 cit. vyhlášky = 239,36 €. V rámci trov právneho zastúpenia priznal súd odporkyni podľa § 15a cit. vyhlášky aj náhradu cestovného právneho zástupcu navrhovateľa z Bratislavy do Levíc a späť na pojednávanie dňa 15.6.2015 vo výške 83,32 eura (298 km x 0,183 eura + 298 km x 1,389 eura/l x 7 l/100 km) a na pojednávanie dňa 24.9.2015 vo výške 80,77 eura (298 km x 0,183 eura + 298 km x 1,258 eura/l x 7 l/100 km), tj. = 164,09 €; podľa § 15b cit. vyhlášky aj náhradu za stratu času vo výške 223,68 € (2 x 8 polhodín cesta Bratislava - Levice a späť na pojednávanie dňa 15.6.2015 a 24.9.2015 po 13,98 eura.

9.2. Žalobkyňa nahradí žalovanej v 1. rade trovy konania na účet jej právneho zástupcu JUDr. Juraja Hladkého, s. r. o. podľa § 149 ods. 1 O. s. p. v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 160 ods. 1 O. s. p.

9.3. Žalovaný v 2. rade si náhradu trov konania neuplatnil, ani mu zo spisu žiadne trovy nevyplývajú, preto mu súd ich náhradu nepriznal.

10. Uznesením zo dňa 20. októbra 2015, č. k. 9C/206/2014-108 súd opravil písomné vyhotovenie rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 9C/206/2014-100, ktorý bol vyhlásený dňa 15. októbra 2015, v časti dátumu vyhlásenia, ktorý má správne znieť nasledovne: Namiesto: V Leviciach, dňa 15. septembra 2015, súd správne uvádza: V Leviciach dňa 15. októbra 2015. Uviedol, že v ostatných častiach zostáva rozsudok nezmenený.

11. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukazujúc na ustanovenia § 153 ods. 2 OSP a § 511 ods. 3 OZ uviedla, že v danom prípade právny vzťah medzi účastníkmi ako solidárnymi dlžníkmi

vo vzťahu k veriteľovi Ing. W. J. podľa uznesenia Krajského súdu v Nitre č.k. 7C/119/2010-216 zo dňa 21.8.2013 vyplýva z právneho predpisu, preto súd nie je viazaný jej návrhom. Poukázala na ustálenú judikatúru R 1/1975 pri vypořádání vzťahu medzi niekoľkými škodcami.

12. Zastáva názor, že nič nebránilo súdu, aby každého zo žalovaných zaviazal na zaplatenie sumy 390,65€ (jedna polovina žalovanej sumy 781,31€) a o zvyšnej časti žalobu zamietol. Z dôvodu opatrnosti týmto odvolaním zužuje pôvodný návrh na zaplatenie sumy 781,31 € voči žalovaným solidárne tak, že a/ žalovanú v 1. rade žiada samostatne zaviazat' na zaplatenie sumy 390,65 €, b/ žalovaného v 2. rade žiada samostatne zaviazat' na zaplatenie sumy 390,65 €, c/ voči žalovanej v 1. rade žalobu o zaplatenie 390,66 € zo sumy 781,31 € čiastočne berie späť a d/ voči žalovanému v 2. rade žalobu o zaplatenie 390,66 € zo sumy 781,31 € čiastočne berie späť.

13. Zúženie návrhu nie je zmenou návrhu v zmysle § 95 OSP. „Zúženie návrhu“ je totiž procesným úkonom, ktorý sa riadi podľa svojej povahy režimom čiastočného späťvzatia návrhu podľa § 96 OSP. O zmenu žaloby ide vtedy, ak sa domáha žalobca niečoho iného než v pôvodnej žalobe, alebo požaduje na základe rovnakého skutkového základu viac, než požadoval v pôvodnej žalobe, alebo ak požaduje žalobca síce rovnaké plnenie (rovnakej kvality a rovnakého rozsahu), ale na základe iného skutkového stavu (skutkového základu veci), než aký uviedol v pôvodnej žalobe (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.9.201, sp. zn. 6Cdo99/2010).

14. Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 9C/206/2014-100 zo dňa 15.10.2015 zmenil tak, že žalovaná 1. rade je povinná zaplatiť žalobkyni 300,65 € a žalovaný v 2. rade je povinný zaplatiť žalobkyni 390,65 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalovaní sú povinní zaplatiť žalobkyni náhradu trov prvostupňového konania a odvolacieho konania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

15. K odvolaniu sa písomne vyjadrila žalovaná v 1.rade, poukazujúc na skutočnosť, že účastníci konania boli zaviazaní plniť voči veriteľovi (Ing. J.) spoločne a nerozdielne, vyplýva z právneho predpisu a zo súdneho rozhodnutia. Uvedená skutočnosť nebola medzi účastníkmi konania sporná a podľa žalovanej v 1. rade je pre účely odvolania žalobkyne irelevantná.

16. Podľa názoru žalovanej v 1. rade žaloba žalobkyne smeruje k postihovému právu (regresu) voči ostatným solidárnym dlžníkom a postihové právo musí byť uplatnené v súlade s § 511 ods.3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého „ak dlžník v rozsahu uplatneného nároku dlh sám splnil, je oprávnený požadovať náhradu od ostatných podľa ich podielov“. Žalobkyňa teda mala v prvom rade určiť, akým podielom zodpovedajú žalovaní voči žalobkyni z titulu regresu a od každého zo žalovaných žiadať jemu zodpovedajúci podiel, ktorý v tomto prípade nie je 1/3 ako to chápe žalobkyňa. Podiel jednotlivých dedičov na pasívach dedičstva je determinovaný ich podielom na aktívach dedičstva (po S. I.) - v súlade s § 470 ods.1 Občianskeho zákonníka.

17. Vzťah dedičov ako solidárnych dlžníkov za pasívum dedičstva nespadá pod režim ustanovenia § 153 ods. 2 O.s.p. Uvedené ustanovenie tvorí odklon od základnej zásady sporového (kontradiktórneho) konania, ktorou je viazanosť súdu návrhom a preto ho treba vykladať reštriktívne. Podľa žalovanej v 1. rade preto nemožno súhlasiť s tvrdením, že „nič nebránilo súdu, aby každého zo žalovaných zaviazal na zaplatenie sumy 390,65 € (jedna polovina sumy 781,31 €) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol“. Uvedenému spôsobu rozhodnutia súdu bránil žalobný návrh žalobkyne a viazanosť súdu daným návrhom. Súd prvého stupňa rozhodoval o tom, čo žalobkyňa urobila predmetom konania.

18.1. V posudzovanom prípade bolo povinnosťou žalobkyne určiť podiely, v akých má voči žalovaným postihové právo a tieto od nich žiadať. Žalobkyňa nerešpektovala ustanovenie § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka a žiadala od žalovaných sumu 781,31 EUR, pričom vo svojej žalobe ani neuviedla, o čo opiera svoj nárok na uvedenú sumu a ako k jej určeniu dospela. Uvedenú skutočnosť právny zástupca žalovanej v 1. rade na pojednávaná namietal a ani vtedy žalobkyňa svoj žalobný návrh nezmenila, resp. nezúžila. Žalobkyňa mala do rozhodnutia súdu možnosť disponovať svojím návrhom a nesie v sporovom konaní zodpovednosť za svoj žalobný návrh. Uvedenej zodpovednosti sa v sporovom kontradiktórnom konaní nemôže zbavovať tvrdením, že súd jej mal priznať iné plnenie, ako žiadala.

18.2. Konštatovala, že súd vychádza pri svojom rozhodnutí zo skutkového stavu ku dňu rozhodovania a rozhoduje o žalobnom návrhu, ktorý žalobkyňa uskutočnila, t.j. o tom, čo žiadala. V odvolacom konaní nie je priestor pre zmenu návrhu, či pre jeho zužovanie a pod. Žalovaná v 1. rade má za to, že nejde iba o zúženie návrhu (teda jeho čiastočné späťvzatie), nakoľko žalobkyňa mení celý žalobný návrh a požaduje od žalovaných niečo iné, ako požadovala v podanej žalobe, o ktorej súd rozhodol. Žalobkyňa navyše nepožaduje menej (nezužuje návrh), ale požaduje niečo iné. Žalovaná v 1. rade má za to, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, preto navrhla odvolanie zamietnuť a priznať žalovanej v 1.rade náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní za toto vyjadrenie k odvolaniu v sume 59,84 EUR.

19. Žalovaný v 2. rade sa k odvolaniu nevyjadril.

20.1. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 OSP) oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario a § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods.1 CSP) dospel k záveru, že v zmysle § 371 CSP zmena žaloby (§ 139 a nasl. CSP) nie je v odvolacom konaní možná, preto nepripustil zmenu žaloby a následne napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vo výroku vo veci samej vecne správny potvrdil.

20.2. V časti výroku o povinnosti žalobkyne nahradiť žalovanej v 1./ rade trovy právneho zastúpenia v sume 627,13 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20.3. V časti výroku o nepriznaní náhrady trov konania žalovanému v 2./ rade napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

21. Súd prvej inštancie rozhodol, vyniesol napadnutý rozsudok v tejto veci za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej len „OSP“, ktorý bol účinný do 30.06.2016, keďže bol zrušený v ustanovení § 473 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“). Civilný sporový poriadok nadobudol účinnosť 1. júla 2016 (§ 474 CSP).

Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 470 ods. 2 prvá veta CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

Podľa § 60 CSP stranami sú žalobca a žalovaný.

Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 219 ods. 3 CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

22. Podľa Čl. 1, § 1 ods. 1 zákona č. 125/2015 z 18. novembra 2015, o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Ak sa vo všeobecne záväznom právnom predpise používa pojem „návrh“, „navrhovateľ“, „odporca“, „účastník“, rozumie sa tým podľa povahy veci aj „žaloba“, „žalobca“, „žalovaný“, „strana“.

Ak sa vo všeobecne záväznom právnom predpise používa pojem „súd prvého stupňa“ alebo „súd druhého stupňa“, rozumie sa tým podľa povahy veci „súd prvej inštancie“ alebo „súd druhej inštancie“ (ods. 2 citovaného ustanovenia).

Ak sa vo všeobecne záväznom právnom predpise používa pojem „občianske súdne konanie“, rozumie sa tým podľa povahy veci „civilný proces“ alebo „správny súdny proces“ (ods. 3 citovaného ustanovenia).

Ak sa vo všeobecne záväznom právnom predpise používa pojem „občianskoprávne konanie“, rozumie sa tým „civilný proces“ (ods. 4 citovaného ustanovenia).

23. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

24. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 371 CSP žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

25. Zmenou žaloby je v zmysle § 140 CSP rozšírenie uplatneného práva, uplatnenie iného práva alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností v žalobe. Za kvantitatívnu zmenu žaloby je treba považovať aj návrh na zaviazanie žalovaných plniť každý v konkrétnej časti, namiesto pôvodného návrhu na solidárne plnenie.

26. Žalobkyňa v odvolaní zmenila žalobu a domáhala sa voči proti žalovaným namiesto v žalobe uplatneného solidárneho plnenia na zaplatenie sumy 781,31 eura deliteľného plnenia tak, že žalovanú v 1. rade žiadala samostatne zaviazať na zaplatenie sumy 390,65 eura a žalovaného v 2. rade samostatne zaviazať na zaplatenie sumy 390,65 eura, s tým, že voči každému zo žalovaných berie žalobu o zaplatenie 390,65 eura čiastočne späť.

27. Odvolací súd toto jej podanie považoval jednoznačne za zmenu žaloby, pretože žalobkyňa uplatnila iné právo, keďže nepožaduje menej, ale požaduje niečo iné.

28. V odvolacom konaní nie je prípustná zmena žaloby, nakoľko ak by o zmenenej žalobe prvýkrát rozhodoval odvolací súd, išlo by o popretie dvojinstančnosti civilného sporového konania, preto odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 371 CSP nepripustil zmenu žaloby.

29. Konceptia zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle § 387 ods. 2 CSP vychádza zo situácie, že ak odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, v takom prípade nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie s náležitosťami podľa § 220 CSP, ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia.

30. Súd prvej inštancie v preskúmanej veci riadne zistil skutočný stav veci, na zistený skutkový stav správne aplikoval právne predpisy a vo veci aj správne a v súlade so zákonom rozhodol, preto sa odvolací súd stotožňuje s presvedčivými a správnymi závermi napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie uvedenými v odôvodnení výroku o zamietnutí žaloby, na ktoré v celom rozsahu odkazuje.

31. K vecnej správnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej odvolací súd dodáva, že ustanovenie § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje tzv. pasívnu solidaritu, ktorá je vyjadrená pojmami „spoločne a nerozdielne“. Je charakterizovaná viacerými subjektmi na dlžníckej strane a ich povinnosťou splniť dlh tomu istému veriteľovi spoločne a nerozdielne. Solidarita dlžníkov voči veriteľovi môže byť založená a/ právny predpisom, b/ rozhodnutím súdu, c/ dohodou účastníkov d/ povahou plnenia. Po uspokojení pohľadávky veriteľa dochádza spravidla k vzájomnému vyporiadaniu medzi dlžníkmi (spoločnými či solidárnymi). Vzájomné vyporiadanie dlžníkov je závislé od toho, aká je výška vzájomných podielov spoludlžníkov (spoločných či solidárnych) na ich spoločnom záväzku a v akom rozsahu sa ten ktorý z dlžníkov podieľal na plnení dlhu voči veriteľovi. Výška vzájomných podielov dlžníkov (tiež spoludlžníkov) môže byť stanovená buď a/ právny predpisom, b/ rozhodnutím

súdu, c/ dohodou dlžníkov (spoludlžníkov) d/ v prípade neexistencie dôvodov pod a/ až c/ nastupuje zákonný dôsledok, podľa ktorého podiely na dlhu všetkých dlžníkov vo vzájomnom pomere sú rovnaké.

32. Následný postih, t.j. právo subrogačného regresu v zmysle § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka znamená, že dlžník, ktorý sám splnil dlh, má právo od ostatných dlžníkov, s ktorými bol podľa rozhodnutia súdu solidárne zaviazaný na plnenie veriteľovi, žiadať náhradu za toto plnenie podľa ich podielov, teda ostatní dlžníci už voči nemu nie sú povinní solidárne. V takomto prípade nemožno súdnym rozhodnutím vysloviť povinnosť oboch žalovaných zaplatiť dlh spoločne a nerozdielne. Postih (regres) nepatrí k podstate solidárneho záväzku.

33. Pokiaľ ide o výrok napadnutého rozsudku o povinnosti žalobkyne nahradiť žalovanej v 1. rade trovy právneho zastúpenia v sume 627,13 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu, odvolací súd v tejto časti napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, pretože v úvodnej časti (záhlaví) napadnutého rozsudku uvádza ako právneho zástupcu žalovanej - advokáta JUDr. Juraja Hladkého ako zrejme samostatne vykonávajúceho advokáciu, avšak v odôvodnení rozsudku uvádza: „ Navrhovateľka nahradí odporkyni v 1. rade trovy konania na účet právneho zástupcu odporkyne JUDr. Juraja Hladkého, s.r.o. podľa § 149 ods. 1 O.s.p. v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 160 ods. 1 O.s.p.“.

34. Odôvodnenie napadnutého rozsudku v časti týkajúcej sa právneho zastúpenia žalovanej v 1. rade nedáva odpoveď to, či žalovanú v 1. rade zastupoval advokát JUDr. Juraj Hladký ako advokát samostatne vykonávajúci advokáciu, alebo ju zastupoval ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným. Z obsahu spisu, a to z plnomocenstva pre advokáta na č.l. 46 vyplýva, že žalovaná v 1. rade splnomocnila advokáta JUDr. Juraja Hladkého ako samostatne vykonávajúceho advokáciu, teda na zastupovanie nespĺnomocnila JUDr. Juraja Hladkého, spoločnosť s ručením obmedzeným, preto pokiaľ ide o platobné miesto na úhradu trov právneho zastúpenia je napadnutý rozsudok zmätočný a nepreskúmateľný. Advokát JUDr. Juraj Hladký v písomnom podaní zo dňa 2.3.2016 oznámil Okresnému súdu Levice zmenu sídla jeho advokátskej kancelárie a požiadal o doručovanie akejkoľvek korešpondencie vo veci na adresu nového sídla: Zadunajská cesta 3, 851 01 Bratislava.

35. Ďalším dôvodom, pre ktorý odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie o povinnosti žalobkyne nahradiť žalovanej v 1. rade trovy právneho zastúpenia v sume 627,13 eura je, že sa nezaoberal, či v predmetnej veci vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanou v 1. rade nejde o dôvody hodné osobitného zreteľa podľa v čase vydania napadnutého rozsudku platného a účinného ustanovenia § 150 ods. 1 OSP, v zmysle ktorého ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť. Súd sa tiež nezaoberal tým, či tu nejde aj o dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 150 ods. 2 OSP, alebo podľa odseku 2 tohto ustanovenia, v zmysle ktorého ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť. V predmetnej veci malo konanie charakter drobného sporu podľa v čase vydania napadnutého rozsudku platného a účinného ustanovenia § 200ea OSP, keďže predmet sporu nedosahoval sumu 100 eur.

36. Aj podľa ustanovenia § 257 CSP účinného od 1.7.2016 výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

37. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tejto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania, alebo charakterom procesnej situácie. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu a všímať si treba aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní (pozri aj R 24/1964). Toto ustanovenie slúži najmä na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok. Súd je povinný vytvoriť procesný priestor umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto moderačného ustanovenia.

38. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

39. Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Právo účastníka súdneho konania na riadne odôvodnenie rozhodnutia je jednoznačne takým procesným právom, ktoré mu je v občianskom súdnom konaní priznané za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

40. Podľa § 150 ods. 1 OSP ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť. Účelom tohto ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom v medziach stanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Zákon vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinný účastník nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sám nezavinil, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch účastníkov, prihliada na postoj účastníkov v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnému účastníkovi alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 8. 12. 2011, č. k. II. ÚS 563/2011-14).

41. Predpokladom použitia ustanovenia § 150 ods.1 OSP je, aby išlo o prípady hodné osobitného zreteľa, avšak aj vtedy má byť jeho použitie výnimočné. Ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 142 OSP) i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnená tým, že strohá aplikácia ustanovenia o náhrade trov konania by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k neprimeranej tvrdošti. Aplikácia tohto ustanovenia má dopad na toho účastníka, ktorý by mal inak nárok na náhradu trov konania. Ak sú podmienky pre použitie tohto ustanovenia, súd vysloví, že sa mu náhrada trov nepriznáva a to celkom, prípadne aká časť a v tom prípade zostávajúcu časť náhrady trov prisúdi. Výnimočnosť použitia tohto ustanovenia ako aj to, v čom súd vidí, že ide o prípad hodný osobitného zreteľa, musí súd náležitým spôsobom odôvodniť. Vo všeobecnosti možno povedať, že vždy treba zvažovať okolnosti konkrétneho prípadu, a to nielen na strane toho, v koho prospech má byť toto ustanovenie použité, ale aj na strane toho, komu inak patriaci nárok nie je priznaný, či totiž možno od neho spravodlivo požadovať, aby trovy konania znášal bez nároku na ich náhradu, keď mal v konaní úspech.

42. Pretože súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal prípadnou aplikáciou ustanovenia § 150 OSP odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP pre nesprávny procesný postup v dôsledku ktorého došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nebolo možné napraviť v odvolacom konaní pretože by tým bola porušená zásada dvojinstančnosti súdneho konania, v časti

výroku o povinnosti žalobkyne nahradiť žalovanej v 1./ rade trovy právneho zastúpenia v sume 627,13 eura, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil tomuto súdu konanie a nové rozhodnutie.

43. Úlohou súdu prvej inštancie bude posúdiť, či v danom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa a až po tom vo veci rozhodne o náhrade trov konania vo vzťahu žalobkyne versus žalovaná v 1. rade, pričom rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania.

44. Pokiaľ ide o rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku o nepriznaní náhrady trov konania žalovanému v 2. rade odvolací súd v tejto časti napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Žalovaný v 2. rade mal v odvolacom konaní plný úspech a vznikol mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP), avšak odvolací súd mu nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože tomuto žalovanému v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli.

45. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).